

יב:

דיני ממונות בשלשה:

פרק ראשון סנהדרין

מסורת הש"ס

קבא מיי פ"ד מהל'

ביאת מקדש הלכה יח:

קב ב מיי שס הל' טו:

קב ג מיי שס הל' ח:

קה ד מיי פ"ד מהל'

קידוש המדש הל' ו:

קו ה מיי פ"ד מהל' ביאת

מקדש הל' יח:

קו ו מיי שס ופי"ד מהל'

קה"ח הלכה יד:

קח ז מיי פ"ה מהל' קרבן

פסח הל' ח ופי"ז שס

הל' ג:

קכ ח מיי פ"ד מהלכות

קידוש המדש הל' יד:

קי ט טו"ש"ע א"ח כ"י מטב

שע"ף א:

קיא י מיי פ"ד מהל'

קידוש המדש הל' ב:

קבא מיי פ"ד מהל' קידוש המדש הל' ב:

קבא מיי פ"ד מהל' קידוש המדש הל' ב:

רבינו חננאל

עיבור מעוברת. ר' יהודה

אומר אינה מעוברת. וא"ר

יהודה מעשה בחזקיה

מלך יהודה שעובר השנה

מפני הטומאה וביקש

רחמים על עצמו. ר'

שמעון אומר מעברין

השנה מפני הטומאה

לכתחלה ומפני מה

ביקש חזקיה רחמים

על עצמו משום דטעה

בהא דשמואל דאמר

אין מעברין השנה ביום

שלשים של אדר הואיל

וראוי לקבועי ניסן הוא

סבר הואיל וראוי לא

אמרין ונמצא שעובר

ניסן בניסן והתורה אמרה

החדוש הזה לכם ראש

חדיש זה ניסן ואין אחר

ניסן: עִיבוּרוֹ ביום ל'

של אדר מאי אבר עלא

אין מקדישין את החדוש.

כלומר אין מקדישין אותו

היום שנמצא היום מאיר.

קידשוהו מאי אבר רבה

כיון שהקוצב בטל העיבור

רב נחמן אבר מקודש

ומעובר ואקשי עליה

רבא. בהא. ופריך מידע

ידעי דשנת מעברתא

בחושבנא תליא מלתא

ואמרי חושבנא הוא דלא

סליק לרבנן עד האיגרא

וקיי"ל כי הדרכים שעליהן

היו מעברין השנה הן

הלכה למשה מסיני ואי

הוה כתב שמור את האביב

ועשית פסח לה' הייתי

אומר איהו חדש ימצא בו

האביב נעשה פסח. לפיכך

כתבי שמור את חודש

האביב אין לך פסח אלא

בחודש האביב מכלל שיש

לך רשות לעבר חודש

אחד עד שיקבע לך זה

חדש האביב ופירש בו

שמירה למאן קא מזהר

להו. שמירה זו לב"ד שיהו

קוראין המועדים בזמן

כדכתוב אשר תקראו אותם

במועדם מכלל שצריכין

שמירה וקריאה: אמר

רב יהודה אמר רב אין

מעברין השנה אלא אם

כן היתה תקופת תמו

חסרה לתשלום צ"א יום

י"ו יום רובו של חודש

תשרי דברי ר' יהודה

בהן גדול ביום הכּפּוּרים יוֹבִיחַ. משאַר קרִבּוֹת לֹא מִנִּי לְמִידֵק דְּתַמִּיד הִיּה עַל מַלְכוּ כְּדִמְשַׁמַּע צַפִּי הָאוֹמֵר (קדושין סו.) הקס

להם **י**ץ שִׁצִין עֵינִיךְ מִשְׁמַע שֶׁהִיּה עַל מַלְכוּ אִפִּי שְׁלֹא בִשְׁעַת הַעֲצוּדָה: **שְׂטוּמָאָה** הוֹתֵרָה בְּצִיבּוּר. אִין הדְּכַר תְּלוּי צִיבּוּר כְּדִאֲמַרִינן

צַפִּי הוֹלִיאוּ לוֹ (יומא

דף ג.) שהרי פר יוה"כ וחציתו כהן גדול ופסח דקרנן יחיד **י**ח (הוא ודוחין שבת וטומאה ופר העלם דבר של ציבור ושעירי ע"ז וחגיגה דקרנן ציבור הס ואין דוחין אלא נקוט האי כללם צידך כל זמנו קצוע דוחה ואפילו דיחיד וכל שאין זמנו קצוע אינו דוחה ואפילו לציבור:

וְנִשְׁיִם מִשְׁלִימוֹת לַטְּהוּרִים וְעוֹדִין עַלְיָהּ. תִּמְנָה דַּצַּפִּי כִּיִּלֵּד

זולין (פסחים דף עט. וסס) פליגי כשהיו ישראל מחלה טהורים ומחלה טמאין דרב אמר הללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן ורב כהנא אמר טהורים עושין את הראשון וטמאין עושין את השני ואיכא דאמר רב כהנא אמר טהורים עושין את הראשון וטמאים השני והשתא סוגיא דהכא כמאן אי כרב אי כלישנא בתרא דרב כהנא למה לי משלימות בעדיפות סגי ואי כלישנא קמא דרב כהנא למה לי עדיפות במשלימות סגי וי"ל דנקט משלימות ועדיפות דהשתא לכולהו לישני עשה שלא כתורה ולכן זיקש רחמים על עצמו וה"מ לשנויי דלצסוף סבר נשים צראשון חוצה וצניי רשות ולכן זיקש דלאו שפיר עבד דעבד פסח שני אלא אליבא דר"ש קיימינן דאית ליה צפ' האשה (שס כב): דנשים צראשון רשות:

מכדי מפוריא לַפַּסְחָא כו'. אמתני' דעדיות (פ"ז מ"ו)

דמייתי צפרק הנחנקין (לקמן דף פו.

ושס) הס העידו שמעברין את השנה כל אדר הוה מנ"י לאקשויי: ורבי

את השנה ביום שלשים של הואיל וראוי לא אמרינן תניא נמי הכי אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן: רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון מפני שהשיא את ישראל לעשות פסח שני היכי דמי אמר רב אשי כגון שהיו ישראל מחצה טמאים ומחצה טהורים ונשים משלימות לטהורים ועודפות עליהם מעיקרא סבר **י**נשים בראשון חובה דהוו מיעוטן טמאים ומיעוטן מידחו לפסח שני ולבסוף סבר נשים בראשון רשות דהוו לחו טמאים רובא ורובא לא מודחו לפסח שני: גופא אמר שמואל אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן עיברהו מאי אמר עולא אין מקדשין את החדש קידשו מאי אמר רבא בטל העיבור רב נחמן אמר "מעובר ואקדש א"ל רבא לרב נחמן מכדי מפוריא לפיסחא תלתין יומין הוו ומפוריא **י**ח דרשינן בהלכות הפסח **י**דתניא **י**שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום רשב"ג אומר שתי שבתות וכי מטי ריש ירחא מרחקין ליה אתי לזלוזלי בחמין אמר ליה **י**מידע ידיעי דשתא מעברתא בחושבנא תליא מילתא אמרי חושבנא הוא דלא סליק להו לרבנן עד השתא אמר רב יהודה אמר שמואל אין מעברין את השנה אלא א"כ היתה תקופה חסירה רובה של חודש וכמה רובה של חודש יששה עשר יום דברי רבי יהודה רבי

כי אכלו אם הפסח צלל כדכז. שעובר את השנה מפני הטומאה שלא כדת: **ניסן צניסן**. לאחר שקידשו לשם ניסן חזר ונמלך ועשאו אדר השני: **ר"ש בן יהודה אומר**. לא עיברה אלא הסיאן לפסח שני שלא כדין לפיכך זיקש רחמים על עצמו: **דחויא לציבור**. כלומר

יכי אכלו את הפסח בלא ככתוב כי התפלל חזקיהו עליהם לאמר ה' הטוב יכפר בעד רבי שמעון אומר אם מפני הטומאה עיברהו מעוברת אלא מפני מה ביקש רחמים על עצמו שאין מעברין אלא אדר **י**והוא עיבר ניסן בניסן ר' שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש מפני שהשיא את ישראל לעשות פסח שני: אמר מר רבי יהודה אומר מעברין אלמא אית ליה לרבי יהודה יטומאה דחוויה היא בציבור והא תניא ציין בין **י**שישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה דברי רבי שמעון ר' יהודה אומר יעודו על מצחו מרצה אין עודו על מצחו אינו מרצה א"ל ר' שמעון כהן גדול ביום הכיפורים יוכיח שאינו על מצחו ומרצה אמר לו רבי יהודה הנח ליום הכיפורים שטומאה הותרה בציבור וליטעמך תיקשי לך היא גופה ר' יהודה אומר מעברין ואמר ר' יהודה מעשה בחזקיה מלך יהודה שעובר את השנה מפני הטומאה וביקש רחמים על עצמו אלא חסורי מחסרא והכי קתני אין מעברין את השנה מפני הטומאה יואם עיברהו מעוברת רבי יהודה אומר אינה מעוברת ואמר רבי יהודה וכו' אי הכי ר' שמעון אומר אם מפני הטומאה עיברהו מעוברת היינו תנא קמא אמר רבא לכתחלה איכא בינייהו תניא נמי הכי אין מעברין את השנה מפני הטומאה לכתחילה ר' שמעון אומר מעברין אלא מפני מה בקש רחמים על עצמו שאין מעברין אלא אדר והוא עיבר ניסן בניסן אמר מר ישאין מעברין אלא אדר **י**והוא עיבר ניסן בניסן ולית ליה לחזקיה **י**החדש הזה לכם זה ניסן ואין **י**אחר ניסן טעה בדשמואל דאמר שמואל יאין מעברין אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן ואיהו סבר שלישם של אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן: רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון מפני שהשיא את ישראל לעשות פסח שני היכי דמי אמר רב אשי כגון שהיו ישראל מחצה טמאים ומחצה טהורים ונשים משלימות לטהורים ועודפות עליהם מעיקרא סבר **י**נשים בראשון חובה דהוו מיעוטן טמאים ומיעוטן מידחו לפסח שני ולבסוף סבר נשים בראשון רשות דהוו לחו טמאים רובא ורובא לא מודחו לפסח שני: גופא אמר שמואל אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן עיברהו מאי אמר עולא אין מקדשין את החדש קידשו מאי אמר רבא בטל העיבור רב נחמן אמר "מעובר ואקדש א"ל רבא לרב נחמן מכדי מפוריא לפיסחא תלתין יומין הוו ומפוריא **י**ח דרשינן בהלכות הפסח **י**דתניא **י**שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום רשב"ג אומר שתי שבתות וכי מטי ריש ירחא מרחקין ליה אתי לזלוזלי בחמין אמר ליה **י**מידע ידיעי דשתא מעברתא בחושבנא תליא מילתא אמרי חושבנא הוא דלא סליק להו לרבנן עד השתא אמר רב יהודה אמר שמואל אין מעברין את השנה אלא א"כ היתה תקופה חסירה רובה של חודש וכמה רובה של חודש יששה עשר יום דברי רבי יהודה רבי

כי אכלו אם הפסח צלל כדכז. שעובר את השנה מפני הטומאה שלא כדת: **ניסן צניסן**. לאחר שקידשו לשם ניסן חזר ונמלך ועשאו אדר השני: **ר"ש בן יהודה אומר**. לא עיברה אלא הסיאן לפסח שני שלא כדין לפיכך זיקש רחמים על עצמו: **דחויא לציבור**. כלומר צקושי הותרה טומאה צציבור וכל כמה דאפשר להדורי לעשותו כטהרה מהדרין ולכן מעברין כדי שיעשו כטהרה: יץ מרנא על טומאת זכמים לעלות לרנן: **י** צין שישנו על מלת. כהן גדול בשעת טומאה צין שאינו על מלכו מרנא: **כסן גדול**. צבואו לפני לפני ציום הכיפורים יוכיח שאינו לוצש בגדי וזב ואס אירע' טומאה צקדשים מרנא הליך: **אמר לו הנח ליום הכיפורים**. שכולו עבודת ציבור הוא וטומאה הותרה צקרנן ציבור כטהרה גמורה ואין לרין יץ לרלות. אלמא היתר גמור הוא: **רבי יהודה אומר אינה מעוברת**. לפי שהטומאה היתר היא צציבור ושלא לצורך עיברה: **לכסחילא א"צ**. דת"ק קאמר אין מעברין לכתחילה ולרבי שמעון מעברין לכתחילה ואיידי דקאמר רבי יהודה אינה מעוברת אמר איהו מעוברת והוא הדין לכתחילה: ואין **אחר ניסן**. משקבעמו זה ניסן אין אמה יכול לעשות זה אדר והאחר ניסן: **ציום שלשים של אדר**. אם לא ישבו עד הנה בעיבור שנה לא יעברו עוד הואיל והיום ראוי לקצוע ניסן אם היה אדר חסר: ואיהו. מעיקרא סבר הואיל וראוי לא אמרינן ועיברה ולצסוף הודע לשמואל וזיקש רחמים על עצמו: **ידיי דמי**. דמעיקרא השיא ולצסוף חזר בו: **מחלה**. לאו דווקא אלא כדמפרש ואזיל שהוכרים היו טמאים יותר מן הטהורים ושים היו רובן טהורות עד שהשנים טהורות משלימות את מחלה טהורים ועודפות עליהן כשכשתה מונה אנשים ונשים כלחת צטמאים וצטהורים נמלאו טהורים יתירים ופלוגתא

צפרק האשה (פסחים דף כב: כב:) דאיכא למאן דאמר נשים חוצה צהצאת הפסח ראשון ואיכא למאן דאמר נשים רשות וחזקיה מעיקרא סבר נשים צפסח ראשון חוצה ומיטרפרו הלכן הוו טמאים מיעוטא ומידחו ולצסוף סבר נשים צפסח ראשון רשות ולא מיטרפרי והוו להו טמאים רוצא ואיש נדחה לפסח שני ואין ציבור ינדחין: **אין מקדשין אם החדש**. לומר מקודש הוא לאדר השני דכיון דראוי לקצוע ניסן קרינא ציה זה ניסן ואין אחר ניסן אלא שתקי וכי מטי ריש ירחא אחרינא מקדשי ליה לניסן: **ומפוריא דרשין כהלכות הפסח**. וכיון דלא עיברה קודם הפורים ושמעו דרשה של הלכות הפסח כי הדר מעברי צית דין לשתא ומודעי לעלמא לא מהימני להו לשלוטי צ"ד ומוזולי צחמן: **צחושבנא סליא מילתא**. שהקין והחורף לפי

חשזון תקופת החמה הס מתגלגלין וכשרצין ימי שנות החמה על שנות הלצנה יותר מדאי מתאחר האציב אחר הפסח שהמועדות אנו קוצעין אחר מולדות הלצנה: **אין מעברין אם השנה**. על התקופה אלא"כ חישצו ומלאו שתקופת תמו חסירה מהשלמת תשעים וא' יום שלה רובו של חדש תשרי: **ששה עשר יום**. ותקופת תשרי נופלת צי"א אצל אם היתה תקופת תשרי נופלת צששה עשר אין מעברין. ולקמיה **י**ג. יליף טעמא: רבי

א) פסחים עו. יומא ז.
ב) ינ' חוס' דר"ה כל.
ג) ד"ה לוי איקלט וסין.
ד) צרכות י. ד) [פסחים עט: כב:].
ה) מנילה כט: פסחים ו. ר"ה ז. ע"ז ה: [צמרות נת. מוספת' מנילה פ"ג],
ו) ר"ה ז. ז) ה' ה' דיבור א' עס לעלי,

תורה אור השלם

1. בי מרבית הקם רבת מאפרים ומנשה יששכר חבלקן לא הטהרו בי אכלו את הפסח בלא ככתוב בי התפלל ויחזקוהו עליהם לאמר ה' הטוב יכפר בעד:

דברי הימים ב ל יח

2. החדש הזה לכם ראש

החדשים ראשון הוא לכם

לחדשי השנה:

שמות יב ב

תורה אור השלם

הגהות הב"ח

א) גמרא ומפוריא דרשין כהלכות הפסח דמנא שאלנן ודרושינן צהלנות הפסח:
ב) תוס' ד"ה כהן וכו' הקס להס צציין:
ג) ד"ה שמואל וכו' דקרנן יחיד הם דוחין:

תורה אור השלם

מוסף רש"י

בין שישנו על מצחו. של כהן גדול כשאירעה טומאה על הקרבן (יומא ז.).
כהן גדול ביום הכפּוּרים יוכיח. ששעת עבודת פנים, שאינו על מצחו, דהא אין נכנס שם בגדיי וזב כדאמרינן צרי"ה (טו.) דלאן קטגור נעשה סניגור (פסחים עו. ובעי"ז יומא ז.). ומרצה. אם צלל טומאה, דהא קר"ל כל קרבנות הצבור הקצוע להו זמן דוחין את הטומאה, ור' שמעון אית ליה טומאה דחוויה היא צצבור ואי לאו משום דצין מרנא אטומאה לא הוו מיתבשרי (פסחים עו.). הטומאה שטומאה הותרה בעבור. שכולו קרבן צבור ואינו צריך לנצוי יץ (יומא ז.) ואין קרבן צבור לרין יליי הלין אלא קרבן יחיד (פסחים עו.). והוא עיבר ניסן בניסן. קס"ד משתקדש החדש לשם ניסן נמלך לעבר את השנה ועשאו אדר, כמו שנאמר בדברי הימים (ב ג.) ויועץ המלך לעשות הפסח בחדש השני (בדרכות י.). ביום שלשים של אדר. ואע"פ שלא מתקדש המדש, שעדיין לא צלל עדים (שס).

מסורת הש"ס

(א) [מוסף' פ"ב ע"ש], (ב) [רש"ש מח"ו], (ג) ליקולע כנ"ל (רש"ל), (ד) [ג"ל ישמעאל],

תורה אור השלם

1. והג' שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים והג' הקאסיף תקופת השנה: שמות לר כב

גליון הש"ס

גמ' טר סבר כול' חג בעי'. עיין טורי אבן עזרה דף י"ז ע"ב ד"ה אר"י:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ששה עשר לפני וכו' ששה עשר מימי ניסן ותקופה:

מוסף רש"י

יום תקופה גומר כו'. ראה רש"י בעמוד ב ושיין לבאן.

דיני ממונות בשלשה

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יוס. אם כריך להשלים כ"א יוס מחודש

תשרי על תקופת תמוז שתקופת תשרי נופלת בכ"ב מעברין ומוסיפין חודש אחד ודוחין את המועדות כדי שמקדים תקופת תשרי לחג אבל

אם היתה תקופת תשרי נופלת בכ"א דהיינו יוס אחד בתוך חולו של

מועד אין מעברין: **חג האסיף**. ומן

האסיף שצחג דהיינו חולו של חג שיכול לאסוף בו דבר האבד השמר שיהא בתקופת שנה הנכנסת ולא בתוך תקופת תמוז שהיא משנה שעברה. ר' יהודה סבר כולו חג בעינן כלומר כל חולו של מועד בעינן בתקופה חדשה הלכך כשתקופת תמוז חסירה ששה עשר הרי יוס אחד מחולו של מועד נמשך לתוכה דחמשה עשר יוס טוב ויוס ששה עשר חולו של מועד אבל אם

היתה תקופת תשרי נופלת ביוס ט"ו הרי כל חולו של מועד בתקופה חדשה ואין מעברין. ר' יוסי אומר מקלת חולו של מועד בעינן בתקופה חדשה הלכך כשתקופת תשרי נופלת ביוס כ"ב שהוא יוס טוב האחרון מעברין את השנה ודוחין את המועדות כדי להקדים תקופה לחג אבל אם רואין בית דין באדר שתפול תקופת תשרי ביוס כ"א שהוא שביעי של ערבה דאיכא מקלת חולו של מועד בתקופה חדשה אין מעברין. ולמיעצריה לאלול ולדחייה למועד חד יומא ואיכא לר' יהודה כוליה חג ולרבי יוסי מקלת חג דכפרסין לקמן (ע"ב) גצי תקופת ניסן ליעצרוה לאדר לא אפשר משום דלא מיקלע לן תשרי ציומא דחזיא אי מיעברין לאלול דהא מעיקרא מסדרינן לירחי דסיתוא כי היכי דלא ליקלע תשרי באד"ו משום דאתו תרי שני צהדדי ומשום שביעי של ערבה דלא ליקלע בשבת וכדאמרין התם (ר"ה דף יט:.) מיומת עזרא ואילך לא מנינו אלול מעובר דלא אינטריך דמעיקרא סדרינן לירחי דלא ליקלע באד"ו ואי נינטריך לעצורי מיקלקלא

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (שס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרינן לא מיקלע אלול^א בשבת אלמא אגן הוא דמעיינינן במילתא מעיקרא ומסדרינן לירחי כי היכי דלא ^אמיקלע באד"ו הלכך כיון דיוס שלשים של אלול מיקלע בשלשה או בזה' או צו' אי דמית ליה חד יומא צין על ידי עיבור אלול צין על ידי עיבור חדש אחר מיקלע ראש השנה באד"ו ואי מיקלע בשני בשבת דאפשר

למידחייה למחר הואיל וצריז השנים לא שכיח לא פרכינן ליה ולעצורי תרי ירחי ולדחייה תרי יומי לא אפשר דקיימא לן במס' ערכין (דף ט:) דלא נראה לחכמים לעבר שמנה חדשים צשנה אלא אם כן היתה שנה שלפניה מעוברת וכיון דבסדר ההדשים אחד מלא ואחד חסר מיקלע לן תקופה ביוס י"ו לרבי יהודה או בכ"ב לרבי יוסי אי מעברין עוד תרי ירחי הוו להו שמנה מעוברין הלכך מעברין את השנה: **אי קסברי יוס תקופה גומר**. יוס שהתקופה נופלת בו הוא גמר תקופה שעברה ואינה מתקופה חדשה למה לי לרבי יהודה ששה עשר חסירה ולרבי יוסי כ"א צלאו הכי אפילו לא חסרה אלא חמשה עשר לר' יהודה ותפול חדשה צששה עשר או עשרים לרבי יוסי ותפול באחד ועשרים לא לר' יהודה איכא כוליה חג ולא לר' יוסי איכא מקלת חג דהא יוס שביעי של ערבה שנופלת בו תקופה מאותה שעברה הוא ולר' יהודה נמי יוס ט"ו מתקופה שעברה וליכא כוליה חג: **מתחיל**. הוא ראשון לימי תקופה הצאה. הלכך לר' יהודה אם תפול בששה עשר שהוא ראשון לחולו של מועד איכא כוליה חג ולר' יוסי אם תפול בשביעי של ערבה איכא **תקופה גומר דברי רבי יהודה**. וכיון דיוס תקופה גומר למה לי חסירה ששה עשר: **ועוד תניא**. לר' יהודה עשרים דשמעינן מינה דר' יהודה מקלת חג הוא דצעי וקשיא לשמואל בתרמי: **ששה עשר**. ונופלת בשצעה עשר: **עשרים**. ונופלת בכ"א ואע"ג דהוא יוס אחרון לחולו של מועד ליכא מקלת חג דלר' יהודה יוס תקופה גומר ואינו מן ההדשה: **ששה עשר לפני הפסח מעברין**. אם תקופה שלפני הפסח דהיינו תקופת טבת חסירה ששה עשר (א) בניסן ותקופה נופלת בשצעה עשר מעברין את השנה כשצאתה מונה משצעה עשר בניסן ^אז"א יוס לשל תמוז הרי הס כלים בכ"א בתשרי ותקופה נופלת בכ"ב ואע"ג דלרבי יוסי מיוס תקופה מתחיל ליכא מקלת חג בתקופה חדשה כיצד טול י"ד דניסן שהוא מלא ואייר וסיון ג"ט ותמוז ואב ג"ט הרי קל"צ ואלול כ"ט שהוא חסר הרי קס"א וכ"א דתשרי הרי קפ"ב ימי שמי תקופות ושל תשרי נופלת בכ"ב משום הכי מעברין אבל נפלה תקופת תשרי ביוס כ"א אין מעברין דיוס תקופה מתחיל ואיכא יוס אחד מחולו של מועד בתקופה חדשה: **ששה עשר לפני החג**. אם חסרה תקופת תמוז שהוא לפני החג ששה עשר מימי תשרי ונפלה של תשרי ציי"ן אין מעברין דאיכא מחולו של מועד בתקופה חדשה טובא. ולקמן פריך אמאי אמר שיתסר אפילו חסרה שיצטר ותמניסר וי"ט ועשרים קאמר נמי ר' יוסי דאין מעברין דהא ששה עשר לפני הפסח הוא דמעברין דהיינו משום דמטיית תקופת תשרי בכ"ב: **אף ששה עשר לפני החג מעברין**. דקסבר כוליה חג בעינן. ולקמן פריך היינו תנא קמא: **אחרים**. מפרש טעמיהו לקמן [ע"ב]: **היינו ר' יהודה**. דתריייהו מקלת חג צעי:

פרק ראשון סנהדרין

יג.

רבינו חננאל

ורבי יוסי סבר מקצת **חג בעינן**. פ' צקונטרס דליכא למיפרך וליעצרוה לאלול דא"כ מיקלע תשרי באד"ו ודוקא לאחרים דקיימי בתקופת ניסן הוא דפריך לקמן וליעצרוה לאדר משום דמצינן צקייטא לחסר חד ירחא טפי מכסדרן ויחזור תשרי לדוכתיה ביוס הגון ור"ת מפרש דלקמן פריך לכולהו תנאי דאשכחנא כמה תנאי דלא חיישי לאד"ו כי ההיא דס"פ אלו קשרים (שבת דף קיג.) דחלצי שבת קריצים ביוס הכפורים דפלגי צה רבי ז' (שמעון) ור"ע וזי משני מלמעלה למטה קא חשיב ה"ה נמי לכולהו תנאי ת"ק ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש וקשה דלא יתכן לפרש כן מילתא דר' יוסי דקתני ט"ו לפני הפסח מעברין ט"ו לפני החג אין מעברין ועוד דבס"פ החללי (סוכה דף קד:) לא אשכח תנא דאמאי כוותיה מתניתין דחלצי שבת קריצים ביוס הכפורים אלא אחרים ועוד דרבינא דמשני לעולם אחרים בתשרי קיימי משמע דאתא לשנויי דלא תיקשי וליעצרו לאדר ולא צריכמו למימר מלמעלה למטה קחשיב וימיה גס לפירוש הקונטרס ז"ל ע"כ דרבינא לא תירץ כלום מקושיא דליעצריה לאדר דהא אליבא דאחרים קיימא דלא חיישי לאד"ו וצריך נמי לומר לדידיה דמלמעלה למטה קחשיב ומהאי טעמא נמי במס' דחק צקונטרס לפרש דמעברין לאדר שפיר משום דאפשר לתקוני תשרי בחד מירחי קייטא דלא צריך לטעם זה כיון דאליבא דאחרים קיימי' ואין להקשות דהשתא נמי כי נעצר דאמר שלם מיקלע תשרי באד"ו למאן דאמר דחודש העיבור כ"ט יוס דהא אפשר לתקוני מחד ירחי קייטא למלאות חד טפי מכסדרן וכן למאן דאמר ל' יוס טפי לחסר חד מירחי קייטא:

ב"ו לפני הפסח מעברין. פירוש ט"ו ונופלת ציי"ן משום תשרי דתקופה נופלת בכ"ב וליכא אפילו מקלת חג ואפילו נופלת תקופת ניסן צט"ו בניסן או בתחילת היום או צשש שעות ביוס מיקלע נמי תקופת תשרי בכ"ב ששרי ים צין תקופה לתקופה ז"א יוס וז' שעות ומחאה אלא דכי נפלה תקופת ניסן ציי"ן פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צט"ו אם בתחילת הלילה נופלת או בחצי הלילה אין מעברין ומשם ואילך מעברין:

איכא רבי יהודה. וכיון דיוס תקופה גומר למה לי חסירה ששה עשר: **ועוד תניא**. לר' יהודה עשרים דשמעינן מינה דר' יהודה מקלת חג הוא דצעי וקשיא לשמואל בתרמי: **ששה עשר**. ונופלת בשצעה עשר: **עשרים**. ונופלת בכ"א ואע"ג דהוא יוס אחרון לחולו של מועד ליכא מקלת חג דלר' יהודה יוס תקופה גומר ואינו מן ההדשה: **ששה עשר לפני הפסח מעברין**. אם תקופה שלפני הפסח דהיינו תקופת טבת חסירה ששה עשר (א) בניסן ותקופה נופלת בשצעה עשר מעברין את השנה כשצאתה מונה משצעה עשר בניסן ^אז"א יוס לשל תמוז הרי הס כלים בכ"א בתשרי ותקופה נופלת בכ"ב ואע"ג דלרבי יוסי מיוס תקופה מתחיל ליכא מקלת חג בתקופה חדשה כיצד טול י"ד דניסן שהוא מלא ואייר וסיון ג"ט ותמוז ואב ג"ט הרי קל"צ ואלול כ"ט שהוא חסר הרי קס"א וכ"א דתשרי הרי קפ"ב ימי שמי תקופות ושל תשרי נופלת בכ"ב משום הכי מעברין אבל נפלה תקופה תשרי ביוס כ"א אין מעברין דיוס תקופה מתחיל ואיכא יוס אחד מחולו של מועד בתקופה חדשה: **ששה עשר לפני החג**. אם חסרה תקופת תמוז שהוא לפני החג ששה עשר מימי תשרי ונפלה של תשרי ציי"ן אין מעברין דאיכא מחולו של מועד בתקופה חדשה טובא. ולקמן פריך אמאי אמר שיתסר אפילו חסרה שיצטר ותמניסר וי"ט ועשרים קאמר נמי ר' יוסי דאין מעברין דהא ששה עשר לפני הפסח הוא דמעברין דהיינו משום דמטיית תקופת תשרי בכ"ב: **אף ששה עשר לפני החג מעברין**. דקסבר כוליה חג בעינן. ולקמן פריך היינו תנא קמא: **אחרים**. מפרש טעמיהו לקמן [ע"ב]: **היינו ר' יהודה**. דתריייהו מקלת חג צעי:

בתקופה ישנה לפיכך צריך להיות התקופה חסרה י"ט יום וביום כ' חלה התקופה. נשאר יוס א' מן החג בתקופה חדשה והוא יום ערבה. שהוא אחרית חולו של התקופה מן החדשה הוא ודיו אפי' ביום כ"א לחודש אם חלה התקופה דיו והאי דקתני ר' יוסי אומר י"ו לפני החג אין מעברין לאו דדוקא הוא דהא אפי' י"ז או י"ח או י"ט או כ' אין

ר' יוסי אומר כ"א אם אבל אם היתה חסרה לר' יהודה ט"ו יום ולר' יוסי כ' אין מעברין. ושניהם מקרא אחד דרשו וחג האסיף תקופת השנה. ר' יהודה סבר בעינן בתקופה חדשה כוליה חג האסיף והוא חולו של מועד שקרא חג ויתכן לך לאסוף בו זולתי יום ראשון בלבד שהוא אסור ור' יוסי סבר אפי' יום שביעי של חג אם יהיה בו תקופה חדשה די ואמרנן ר' יהודה ור' יוסי מאי קסברי אי קסברי יום תקופה גומר אפילו אינה חסרה י"ו יום אלא ט"ו יום בלבד והתקופה חלה ביום י"ו של תשרי כיון דאמרת יום תקופה גומר הנה יום י"ו של תשרי יום התקופה הישנה חשוכו ואינו מוצא כל ימות חג האסיף בתקופה חדשה דהא יום י"ו של תשרי מחולו של מועד הוא. וכן לר' יוסי יום כ"א של תשרי הוא אחרית חולו של מועד והוא גומר נמצא כל החג בתקופה ישנה. ופקי' ר' יהודה ורבי יוסי סברי יום תקופה מתחיל. מיתיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה תקופה חסרה רובו של חודש וכמה רובו של חודש י"ו יום. ר' יהודה אומר שתי ידות בחדש עשרים יום כר קשיא לרב כי רב אמר דסביבא ליה לר' יהודה רובו של חודש י"ו יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום ועלהו קשיא לרב קשיא ונדחו דברי רב וחורנו לפרש הברייתא הוו. אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ' יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ו לפני הפסח מעברין י"ו לפני החג אין מעברין ואקשינן מכדי בין ר' יהודה דקתני אם היתה התקופה חסירה כ' יום מתשרי מעברין מכלל שאם היתה חסרה י"ט אין מעברין ובין ר' יוסי דקתני אם היתה תקופת טבת חסירה י"ו יום מניסן מעברין דשלח רב הונא בר אבא לרבא כי חזית דמשכה תקופת טבת עד י"ו בניסן עברה לההיא שתא ולא תחוש לתדא דבעינן אביב בחודשה של תקופה. ועוד בעינן חג הבא בזמן אסיפה וליכא. דהא כי חשבת דאשתיריו מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אם היתה תקופת תשרי חסרה י"ט יום אין מעברין וכן לר' יוסי דסבר אם היתה תקופת תשרי חסירה כ' יום אין מעברין תריייהו מקלת חג בעו מאי בין יום י"ט ליום כ' ופקי' יום תקופה גומר איכא בינייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה גומר ואם היתה התקופה חסרה כ' יום וחלה תקופת תשרי ביום כ"א לחודש. כיון שהוא גומר נמצא כל החג מועד. ור' יוסי סבר יום י"ח או י"ט או כ' אין

עין משפט
נר מצוה

קרב א מיי פֿיד מהלֿ קידוש החדש הלֿ א: קרב ב מיי פֿיג מהלֿ מעשה קרבנות הלכה י:

קרב ג מיי פֿיד מהלֿ סנהדרין הלֿ ג: קמו ד מיי שס הלֿ ג:

תורה אור השלם

- שְׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִּׂיתָ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּי חֹדֶשׁ הָאָבִיב הָרִיצִינֶךָ הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרָיִם לְיָלְדָהּ:
- וְהָג שְׁבַעַת תַּעֲשֶׂה לָךְ בְּבוֹרֵי קִצְרֵי חֳמִישׁ וְהָג הָאִסֵּף הַתְּקוּפָה הַשְּׁנִיָּה:
- וְסִמְכוּ זָקְנֵי הָעָדָה אֶת יָדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְיָ וְשָׁחֲטוּ אֶת הַפָּר לִפְנֵי יְיָ: וְקָרָא ד טו
- וְקָמָךְ יָדוּ עַל רֹאשׁ הָעֵדָה וְנִרְצָה לוֹ לַפָּר עֲלֶיךָ: וְקִמָּךְ אֶת יָדוּ עֲלֶיךָ וְיִצְוָהוּ בְּאָזְנֵי דְבַר יְיָ בְּיַד מִשָּׁה: בַּמָּדָב ר כ כ

רבינו חננאל

מעברין ןולא איצטריך למימר דיין דלדאן (י"ו) אצטריך למימרי דלדאן) אלא משום דתנא י"ו לפני הפסח תנא י"ו לפני התא. ר"ש אומר אף י"ו לפני התג מעברין. ואקשינן הלא גם תנא קמא כך אמר ופקינ' יום תקופה גומר איכא בינייהו ואחד מהן אפי' פחות מי"ו אם יהיה חסרה מעברין ואין מתברר איזה מהן סבר יום תקופה גומר ואיזה מהן סבר יום תקופה מתחיל. ונעוטרם אומרים מעוטו וכמה מעוטו י"ד יום.

ואקשינן מאי קסברי היא (אפי') קסברי יום תקופה גומר וכוליה תג בעינן בי"ד אין מעברין דהא אפי' בתר דנפק מתשרי י"ד ימים ובט"ו חלה תקופת תשרי תחלת חולו של מועד יום י"ו בתשרי הוא ונתחל כל התג בתקופה חדשה אמאי מעברין בי"ד ופרקי רב שמואל בר רב יצחק אחורי' בתקופת ניסן קיימי דכתיב שמור את חודש האביב ועשית פסח. שמור אביב של תקופה ועשית פסח. כלומר בעינן תקופה חדשה בי"ד בניסן בעשית הפסח ונפי' ר' בריי שמור אביב של תקופה שיהא בְּתָחֶשׁ. פי' שמור שתהא מלאכת העומר קצירתו ויחקינו בתקופה חדשה. ומפורש במנחות פ' (יום טוב) ורבי (של פסעאל) (של היתה מלאכת העומר עשויה) א' ואקשינן וליעבריה לאדר שתבא התקופה בי"ג בניסן ולא ליעבריה לשנה ושנינן הכי קתני אם היתה חסרה י"ח או י"ז או י"ו או ט"ו עד מיעוטו דהוא י"ד מעברין. י"ד אין מעברין דאפשר למלו' לאדר. וכמה מעוטו י"ד יום. רבינא אמר לעולם אחרים אהקופת תשרי קיימי וכוליה תג בעי ואפי' י"ט הראשון ומתמהנינן יום טוב הראשון תג האסיף כתיב כלומר תג שאהת אוסף בו ופרקינן לעולם

אפי' י"ט הראשון בעינן בתקופה חדשה תג שהוא בזמן אסיף. כדכתיב ותג האסיף תקופת השנה והאסיף דכתיב ביה כסימנא כלומר איזה תג בעינן בתקופה חדשה התג שהוא בזמן האסיפה ולאו משום דבעינן ממש בו ביום: **ירושלמי** (ה"ב) כי אכלו את הפסח בלא ככתוב. ר' סימון אמר (גלגל ארנן) גלוגלגל

יג:

איכא בינייהו יום תקופה גומר ויום תקופה מתחיל ולא מסיימי. לא שייך כאן תנא בתרא לטפויי אמתא כיון דמפסיק שאר תנאי דקאמי עלייהו וכן איתא בפרק צמה מדליקין (שבת נד.) גבי איכא בינייהו דרצ ברונא ולא מסיימי:

שְׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ בּוֹ שְׁמוֹר אַבִּיב

שֶׁל תְּקוּפָה שִׁיחִיָּה בַּחֹדֶשׁ

ניסן. פי' צקונטרס אציב של תקופת ניסן היינו ניסן של חמה שיהא בתוך ימי חידוש של לבנה צמקנת וכמה ימי חידוש י"ד ומכאן ואילך היא ישנה וקשה דאס כן מאי קשה ליה וליעצרוה לאדר לימא דקסברי יום תקופה גומר דאי נמי מעברי' לאדר ונדחייה חד יומא נופל תקופה צי"ד ומתחיל ניסן של חמה בט"ו ולא הוי בתוך ימי חידושה של לבנה ועוד משמע בפרק היו דודקין (לקמן דף מא:.) דחידושה של לבנה ממשיך עד ט"ו דא"ר יוחנן עד מתי מצרכין על החדש עד שתתמלא פגימתה ומפרשי נהרדעי עד ט"ו וג"ל דקסברי אחרים יום תקופה גומר וחידושה של לבנה עד ט"ו הלכך כשנופלת תקופת ניסן בט"ו מעברין דליכא תקופת ניסן של חמה בחידוש של לבנה כלל ופרקינ' לעצרוה לאדר כדי שתפול תקופה צי"ד וציוס ט"ו מתחיל ניסן של חמה דליכא יום אחד בחידוש של לבנה והא דאמר צטילה פי"ק דראש השנה ד' (נא.) כי חיות דמשכה תקופת טבת עד שיתסר צניסן לעצרה להאי שמא ולא תיחוש לה דכתיב שמור את חדש האציב שמור אציב של תקופה כו' י"ל אפילו צנופלת ציוס ט"ו גופיה קאמר וקסבר יום תקופה גומר אפי' כדי מעצרת לאדר ונופל בט"ו ליכא אציב של תקופה בחידוש דניסן אצל אי משכה עד ט"ו מעברין לאדר ולא מעצרינא ליה לשמא והא דקאמר לא תיחוש לה היינו לומר דאחרים היא שילדהה היא ואין הלה א' כמותו דכפי' שס צקונטרס ומייה התס קשה למה לי טעמא משום אציב של תקופה תיפוק ליה משום תקופת תשרי דכשנופלת תקופת ניסן ציוס ט"ו נופלת תקופת תשרי פעמים ככ"א פעמים ככ"ג ואפילו תפול תקופת תשרי ככ"א ליכא אפילו מקנאת תג בתקופה גומר דחדשה דהא סבר יום תקופה גומר ולפרי"ת אחי שפיר כדי משכה תקופת טבת עד שיתסר צניסן ונפלה בתחלת הלילה או צו' שעות צלילה א"ש לעבר משום תקופת תשרי דסגי דנעבר יום

א' אדר או אלול ותפול תקופת תשרי צכ' צו ומייה לפירוש הקונטרס נמי י"ל דאמתא למימר דהתס דוקא כי משכה עד שיתסר עצרה אצל אס נופלת בתמיסר לא תעצרה אפילו נופלת בתחלת היום או צו' שעות ציוס אלא ניעצרה לאדר אף על גצ דתקופת תשרי נופלת ככ"א לא תיחוש דקיימנא לן כאחרים דלא חשישין לתקופת תשרי דלא דריש תג האסיף: **וְלִיעְבְּרִיָּה** **לְאָדָר**. אפילו לפרי"ת דפריך לכוליה תנאי מוכח מתוך תירונו של רב אחא צר יעקב דלأחרים נמי פריך ותימה מאי קושיא הא רצה צר שמואל מני צסוף פי"ק דרי"ה (דף ב.) יכול כשס שמעצרינן את השנה לנזרך כך מעברין את החדש לנזרך ת"ל החדש הזה כזה ראה וקדש ואמר רצא האי דתנא רצה צר שמואל אחרים היא דתניא אחרים אומרים אין צין עזרתא לעזרתא ואין צין ר"ה לרי"ה אלא ד' ימים צלצד:

רבינא אמר לעולם אחרים בתשרי קיימי. לאו לשנויי קושיא דליעצריה לאדר קאתי כדפרישית לעיל:

ועריפת

סמוכין דשליחותייהו קא עצדינן כדמפרש בהחוצל (צ"ק דף פד:) אצל צקנסא לא עצדינן שליוחתייהו משום דלא שכיחא ולית צה חסרון כיס: בטלו

בשם רבי אמר אלו החכמים ורבנן אמרו אלו הבולבוטים: **סְמִיכָת** זקנים. א"ר יוחנן מסמיך סאבי ואקשי' מנא לן מדרבית ויסמוך את ידיי עליו ויצוהו תיסגי בחד וכי תימא משה רבינו במקום שבעים הוה אי הכי ליבעי שבעים ואמאי תנן בגי' ועלתה בקושיא. ואסקה בר אשי סמכי ליה בשמא וקרו ליה רבי ויהבי ליה רשותא למידן דיני דקנסות. ואקשינן וחד לא סמיך והא רבי

א' סדר צ"ע דליכ' לתה אמרו אחרים דעני מיעוטו מעברין הא אפילו אס תל ט"ו בתקופה חדשה ג"כ אין מעברין לפי' ר' בריי ולא דלוי פויע כן אלינא דלמחרין רק אלינא דרבא כרי"ה כ"א ע"א ע"א וגאלה דלא גרים אציב של תקופה רק שמור אציב שיהא בחודש ניסן והיינו צניסן של חמה ודו"ק.

ב) בירושלמי שס משמע דסוד דין צפי עמלו דאס מתקדס קודס זמנו כגון ציוס כ"ט לאחר עיבורו אלו חל הקידוש ע"ש ואלי דרבינו מפרש דמתקלקלה היינו שטעו וקידשוהו ציוס כ"ט ולפיך קדשו למחר פסס שנית דו"ק

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

א' **איכא** צינייהו. דלר' יהודה יוס תקופה גומר ואפילו לא חסרה אלף עשרים ונפלה ככ"א ליכא מקנאת תג ולר' יוסי יוס תקופה מתחיל ואס נפלה ככ"א איכא מקנאת תג עד שתחסר כ"א ותפול חדשה ככ"צ והוה ששה עשר לפני הפסח דהוי ההיא לפני החג חסירה כ"א הוא דמעצרינן

אצל חסירה צניר מהכי לא: **ולא** מסיימי. אין סימן איזה מהן קאמר ששה עשר חסירה וצי"ו תפול מעצרינן אצל נפלה בט"ו אין מעצרינן דיוס תקופה מתחיל ואיכא כוליה תג וחד מינייהו קאמר אפילו נפלה בט"ו מעצרינן דיוס תקופה גומר וליכא כוליה תג ואע"ג דתרווייהו אמרי כחדא ששה עשר חד קאי אחיסרון וחד קאי אנפילה ולא ידעינן הי מינייהו: **שמור אס חודש האציב שמור אציב של תקופה שיהא בחודש ניסן**. שמור תקופת א' חדש ניסן של חמה שיהא בתוך חידושה של לבנה. אציב היא ניסן של חמה שאין ניסן קרוי אציב אלא על פי צישול התצוזה שמתצזרת צו וכל ציבור התצוזה ועמי הקיץ והחורף לתצנצון החמה הס. ואמר רחמנא שמור שיהא א' חדש ניסן של חמה נמשך לתוך ימי חידושה של לבנה דכתיב חדש ואין לשון חידוש נופל אלא על לבנה המתחדשת ואשמועינן שיהא ניסן של חמה נמשך בתוך ימי חידוש הלצנה צמקנא וכמה הן ימי חידושה י"ד ימים מכאן ואילך היא ישנה: **וליעצריה לאדר**. ולידחייה לפסח חד יומא ואי נמי מייקלע פסח צצד"ו לא איכפת לן דהא דלא עצדינן פסח צצד"ו טעמא משום תשרי הוא ויכיכא דלא אפשר מוטע דלעצריה לאדר וליקלע צצד"ו י' ויעצבר צקייטא חד ירחא חסר טפי מכסדרן וניהדר לתשרי דזוכמא ציוס הגון ולא ניעצרוה לשמא למידיחינהו לכולהו מועדות חדש שלס: **תנא**. דאחרים מלמעלה למטה קחשיב ויהי קאמר עד מיעוטו מעברין וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום רבינא אמר לעולם אחרים בתשרי קיימי וקסברי אחרים כוליה תג בעינן ויו"ט ראשון יום טוב ראשון **חג האסיף כתיב א' חג הבא בזמן אסיפה: סמיכת זקנים: ת"ר** **ו**סמכו זקני **י**כול זקני השוק **ת"ל** עדה אי עדה יכול קטני עדה **ת"ל** העדה מיוחדין **שבוערה וכמה הן א' ו**סמכו שנים זקני שנים ואין **ב"ד** שקול **מוסיפין עליהם** עוד אחד הרי כאן חמשה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר זקני שנים ואין בית דין שקול **מוסיפין עליהן** עוד אחד הרי כאן שלשה **ור'** שמעון הכתיב **וסמכו** ההוא **מיבעי** ליה לגופיה ורבי יהודה לגופיה לא צריך דאם כן דלא אתי **וסמכו** לדרשה ליכתוב זקני העדה ידיהם **על** ראש הפר **ור'** שמעון אי כתיב הכי הוה **אמינא מאי א' על** בסמוך ורבי יהודה גמר **ראש ראש מעולה ור"ש** לא גמר ראש ראש מעולה **תנא א' סמיכה וסמיכת זקנים בג' מאי סמיכה ומאי סמיכת זקנים א"ר יוחנן י**מיסמך סבי **א"ל** אביי לרב יוסף **מיסמך סבי בשלשה** מנלן **אילימא** מדרכתיב **ו**יסמוך את ידיי **עליו** אי הכי תסגי בחד וכי תימא **"משה במקום שבעים וחד קאי אי הכי ליבעי שבעים וחד קשיא** אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי בידא ממש סמכין ליה אמר ליה **י**סמכין ליה בשמא קרי ליה רבי ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות וחד לא סמיך והא אמר רב יהודה אמר רב ברם **א' זכור** אותו האיש לשוב ורבי יהודה בן בבא שמו שאילמלא הוא נשתכחו דיני קנסות מישראל נשתכחו נגרוסיגהו אלא בטלו

כוליה תג צעינן ואפילו י"ט ראשון בתקופה חדשה ויוס תקופה גומר הלכך כי נפלה תקופה בט"ו מעצרינן: **תג האסיף כתיב**. חולו של מועד משמע. ומשנינן אחרים הכי משמע להו קרא תג האסיף חג הבא בזמן אסיפה דהיינו סוכות יהא בתקופה חדשה: **זקני השוק**. שאין מסנהדרין: **קטני עדה**. מסנהדרי קטנה: **מיוחדין צעודה**. סנהדרי גדולה: **על צסמוך**. ולא צריך למיסמך ממש כתב רחמנא וסמכו ממש: **א' ולר"י** משום סמיכה ממש לא איזטריך וסמכו אלא ליכתוב את ידיהם על ראש ואנא גמיר ראש ראש מוסמך ידו על ראש העולה **(ויקרא א:)** **מיסמיך סגי**. לקרות להס רבי: **צמקוס צעעים וחד קאי**. לפי שהיה משה ראש להס ושקול ככולס: **צידיא ממש סמכי ליה**. צלשון צעיא גרסינן ליה כלומר מי צעו לאתנוחי ידייהו על רישיה **סצא: למידן דיני קנסות**. דאלהיס כתיב (שמות כב) דנמשע דייני מומחין ויינו סמוכין ובשאר דיני ממונות לא צעינן מומחין כדאוקיימנא צריש פירקין **(דף צ:)** משום נעילת דלת והיכא דליכא נעילת דלת כגון צד' שומרינן וגזילות דיינינן צצבל אע"ג דליכא דליכא נעילת דלת לא עצדינן שליוחתייהו משום דלא שכיחא ולית צה חסרון כיס: בטלו

בשם רבי אמר אלו החכמים ורבנן אמרו אלו הבולבוטים: **סְמִיכָת** זקנים. א"ר יוחנן מסמיך סאבי ואקשי' מנא לן מדרבית ויסמוך את ידיי עליו ויצוהו תיסגי בחד וכי תימא משה רבינו במקום שבעים הוה אי הכי ליבעי שבעים ואמאי תנן בגי' ועלתה בקושיא. ואסקה בר אשי סמכי ליה בשמא וקרו ליה רבי ויהבי ליה רשותא למידן דיני דקנסות. ואקשינן וחד לא סמיך והא רבי

א' סדר צ"ע דליכ' לתה אמרו אחרים דעני מיעוטו מעברין הא אפילו אס תל ט"ו בתקופה חדשה ג"כ אין מעברין לפי' ר' בריי ולא דלוי פויע כן אלינא דלמחרין רק אלינא דרבא כרי"ה כ"א ע"א ע"א וגאלה דלא גרים אציב של תקופה רק שמור אציב שיהא בחודש ניסן והיינו צניסן של חמה ודו"ק.

ב) בירושלמי שס משמע דסוד דין צפי עמלו דאס מתקדס קודס זמנו כגון ציוס כ"ט לאחר עיבורו אלו חל הקידוש ע"ש ואלי דרבינו מפרש דמתקלקלה היינו שטעו וקידשוהו ציוס כ"ט ולפיך קדשו למחר פסס שנית דו"ק

מסורת הש"ס

א' **ר"ה נא**. (צ' ר"ה נא.) ג) **ר"ה נא**. (צ' חס' לקמן יד. ד"ה יסילן.) ד) **לנעיל ג:א**. (א) **נפסחוס סג: סוטה** לו. מנחות כו. סב. נא.) ו) **ומוספתי פ"א**. (ו) **לקמן טו:א**. (ח) **ע"ז ח: ט**. (ט) **עין לעיל ע"א**. (י) **צ"ל ויעצבר**. (יג) **רש"ל** כ' שהוא דיבור א' עם דלעיל, (ל) **צ"ל כמותן**.

הגהות הב"ח

א' **רש"י ד"ה** שמור וכו' שמור תקופת ניסן כ"ל"א ומינתה חדש מתקן: ב' **בא"ד** שמור שיהא ניסן של חמה כ"ל"א ומינתה חדש מתקן:

מוסף רש"י

שמור אביב של תקופה. דהיינו ניסן של חמה שיהא בחידוש ניסן הלצנה ר"ה נא.) ואין **ב"ד** שקול. אין עושין ציד שיהא יכול ליתקלף שוה בשוה אלא שיהא הכויצ לכל אחד לקיים אחרי רבים להטות (סוטה נד:) וסמס זקנים צית דינא משמע (לעיל ג.)

רבינו חננאל (תשיצ)

של ארונה) היבויס מצאו תחת המזבח. ששה דברים עשה חזקיהו גיזר עצמות אביו על מטה של חבלים ויכתת נחש הנחשיות וגנו סבלא של פראות והודו לו פסח מי גיחון התחתון וקצינ' דלתות ההיכל ועיבר ניסן בניסן ולא הודו לו אין מעברין קודם ר"ה ואם עיברה אינה מעוברת אבל מפני הדיחן מעברין אחר ר"ה מיד אצי"פ שאין מעברין אלא אדר אלול לא נתעבר מימיו. והתנינן (נעשית פ"ו) אם היה חדש מעובר אם היה לא היה והתני וכשקדישוהו השנה בארשא עבר ר' ישמעאל ברי' יוחנן בן ברוקה ואמר כדברי ר' יוחנן בן גורי בשני עבר ר' חנניה ברי' יוסי הגלילי ואמר כ"רע כו' והתני קדישוהו בראשון ובשני דעירא אמר בשם בר סנדא אותה שנת ג) נתקלקלה קודם זמנו כ"ט יום לאחר עיבורו אין מעברין את השנה בחוצה לארץ ואם עיברה אינה מעוברת. כבי רב אמר ביכולין לעבר בארץ ישראל אבל בשאין יכולין בארץ ישראל מעברין בחוצה לארץ וימייה ויחזקאל וברוך בן גוריה עיברו בחוצה לארץ. חנניה בן אחי ר' יהושע עיבר בחוריל שלח ר' תלת איגרינן גבי ר' יצחק ור' נתן. בחדא כתב לקדשת חנניה ובחדא כתב גריים שהנחת נעשו תייששים ובחדא כתב אם אינך מקבל צא לך למדבר אטו ותהא שוחט (ותושת) ונתחנן) זורק קרא קמייתא ואקרון וכו'. אמר מאן ידע דאינן ידעין כותי כו'. כתוב ואל יתר זקני הגולה אמר הקב"ה ביותר הם עלי זקני הגולה חביבה עלי כת קטנה שבא"י יתר מטהנדרין גדולה. החדש והמסגר אלף. ר' ברכיה

בשם רבי אמר אלו החכמים ורבנן אמרו אלו הבולבוטים: **סְמִיכָת** זקנים. א"ר יוחנן מסמיך סאבי ואקשי' מנא לן מדרבית ויסמוך את ידיי עליו ויצוהו תיסגי בחד וכי תימא משה רבינו במקום שבעים הוה אי הכי ליבעי שבעים ואמאי תנן בגי' ועלתה בקושיא. ואסקה בר אשי סמכי ליה בשמא וקרו ליה רבי ויהבי ליה רשותא למידן דיני דקנסות. ואקשינן וחד לא סמיך והא רבי

א' סדר צ"ע דליכ' לתה אמרו אחרים דעני מיעוטו מעברין הא אפילו אס תל ט"ו בתקופה חדשה ג"כ אין מעברין לפי' ר' בריי ולא דלוי פויע כן אלינא דלמחרין רק אלינא דרבא כרי"ה כ"א ע"א ע"א וגאלה דלא גרים אציב של תקופה רק שמור אציב שיהא בחודש ניסן והיינו צניסן של חמה ודו"ק.

ב) בירושלמי שס משמע דסוד דין צפי עמלו דאס מתקדס קודס זמנו כגון ציוס כ"ט לאחר עיבורו אלו חל הקידוש ע"ש ואלי דרבינו מפרש דמתקלקלה היינו שטעו וקידשוהו ציוס כ"ט ולפיך קדשו למחר פסס שנית דו"ק

